

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobkyně: K. K.

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
sídlem 128 01 Praha 2, Na Poříčním právu 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2023 č. j. MPSV-2023/122383-923, ve věci
příspěvku na zvláštní pomůcku

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 30. 3. 2023 č. j. 308346/23/OT, kterým byl žalobkyni přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku – digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem ve výši 63 420 Kč dle § 9 odst. 1 a odst. 10 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů a výše uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

2. Žalobkyně konstatovala, že dne 21. 11. 2022 u příslušného správního orgánu podala žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku – digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem, konkrétně se jedná o zařízení Apple MacBook Pro 16“, 512 SSD, 16 GB, včetně doplňků (dále jen „MacBook Pro 2022“). Zároveň s touto žádostí též dodala cenovou nabídku od společnosti ACE Design, s. r. o. na celkovou částku 81 230 Kč. Zároveň doložila i vyjádření TyfloCentra Ostrava, o. p. s. k žádosti o příspěvek na zakoupení náročné kompenzační pomůcky pro těžce zrakově postiženou. Z posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem OSSZ Ostrava ze dne 23. 1. 2023 vyplývá, že se u ní jedná o těžké zrakové postižení ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 a 4 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a tento zdravotní stav nevylučuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku. Jedná se o těžké zrakové postižení uvedené v části I bodě 2 písm. b) přílohy k citovanému zákonu – tj. praktická nevidomost obou očí. Dále bylo konstatováno, že tento zdravotní stav trval i ke dni podání žádosti. Dne 14. 2. 2023 se telefonicky vyjádřila k účelu využití pomůcky následovně: vyhledávání informací na internetu, práce s maily, komunikace s rodinou, přáteli, úřady, stahování knih z elektronické knihovny, čtení článků, časopisů, knih, čtení zpráv, práce s internetovým bankovníctvím, využívání sociálních sítí, komunikace se školou, kterou navštěvují děti. Zároveň uvedla, že současnou pomůcku již nelze aktualizovat na novější verzi operačního systému, z toho důvodu již nemůže stáhnout nejnovější verze konkrétních aplikací a jiné kvůli nemožnosti stáhnout aktualizaci nefungují správně. Úřad práce došel k závěru, že plně dostačujícím zařízením je Apple MacBook Pro 16“ (2021), 512 GB (dále jen „MacBook Pro 2021“), dle zjištění ÚP lze toto zařízení zakoupit za cenu 64 080 Kč. S příslušenstvím Úřad práce souhlasil. Úřad práce vydal rozhodnutí, kterým byl přiznán příspěvek ve výši 63 420 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala odvolání. Prvostupňový orgán říká, že je model z roku 2021 srovnatelný s jí požadovaným, to však není pravda. S každou novou řadou MacBooků dochází ke zlepšování tzv. asistivních funkcí přístroje pro lidi s těžkým zrakovým postižením, model z roku 2022 je vybaven dokonalejším odečítačem obrazovky a zoomem obrazovky, zařízení má lepší kapacitu baterie, kdy odečítač obrazovky je náročnější na výdrž baterie než stav, kdy odečítač i zoom obrazovky není používán, novější model má lepší rozlišení displeje, což je pro ni velmi důležitý parametr jelikož má zbytky zraku a nespolehá se pouze na odečítač obrazovky, ale rovněž používá zoom obrazovky. O příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky lze žádat jednou za 5 let, proto je pro ni důležité, aby bylo zařízení po celou tuto dobu plně funkční a šlo stále aktualizovat vnitřní operační systém na vyšší verze, bez těchto aktualizací přestanou být podporovány vybrané funkce a aplikace. Firma Apple poskytuje svým produktům podporu 6 let, po této době se nedají upgradovat. Každý rok je vydáván nový model zařízení, v září letošního roku bude představen model z roku 2023, nedává ji tedy žádný smysl, aby měla získat příspěvek na zařízení, které je v tuto chvíli zastaralé, když novější zařízení má funkce, které ji s ohledem na její zrakové postižení lépe vyhovují. Svou povahou se jedná o naprosto odlišná zařízení. Není známo, z jakých konkrétních internetových stránek Úřad práce vycházel, prodejce zvláštních pomůcek ACE Design, s. r. o. již není schopen MacBook Pro 2021 objednat, jelikož jsou již na skladě pouze zařízení MacBook Pro 2022. V případě MacBook Pro 2021 se jedná o pouhý doprodej, v tuto chvíli, když již velmi brzy bude představen MacBook Pro 2023 se prodejce k této pomůcce není schopen dostat. Velmi pravděpodobně došlo ke srovnání u běžných prodejců elektroniky, běžný prodejce však není schopen dodat věc ve stavu zvláštní pomůcky, nežádá o příspěvek na zařízení jako takové, ale na zvláštní pomůcku, tu ze zařízení udělá právě až zásah odborníků na pomůcky pro lidi se zrakovým postižením, kdy jí vše nastaví tak, jak

potřebuje. Je však potřeba vycházet z možností daného zařízení, jí požadovaný MacBook Pro 2022 má lepší parametry pro uživatele s těžkým zrakovým postižením než MacBook Pro 2021 a už teď je jasné, že MacBook Pro 2023 bude mít parametry opět lepší než model z roku 2022. Aplikace speciálně vytvořené pro uživatele s těžkým zrakovým postižením jsou náročné na výdrž baterie a další parametry, na první pohled mohou obě zařízení vypadat srovnatelně, ale není tomu tak.

3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Předně odkazem na příslušnou právní úpravu zopakoval argumentaci správních orgánů. K námitkám žalobkyně uvedl, že u příspěvku na pořízení uvedené zvláštní pomůcky není zákonem taxativně stanovena výše, ale dle ustanovení § 9 odst. 10 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením se příspěvek poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení, které osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti. Nejmenší ekonomická náročnost představuje přihlédnutí k nabídkám jiných výrobců nebo dodavatelů pomůcky stejné nebo pomůcky s obdobnými funkcemi, která osobě se zdravotním postižením vyhovuje, tedy ze zdravotního hlediska neexistují zásadní překážky pro její používání, a zároveň osobě napomáhá zmírnit sociální důsledky jejího zdravotního postižení a podporuje její sociální začleňování. Firma Apple sice poskytuje svým produktům podporu 6 let, to ale neznamená, že by zařízení, či tento typ pomůcky byl po této době nefunkční. Aktualizace a upgrady, které v průběhu podpory probíhají označují novou verzi programu, hardwarového produktu, software apod. jedná se tedy o vylepšení stávajícího zařízení. Z uvedeného tedy vyplývá, že zařízení (pomůcka) by mělo být plně funkční několik let (minimálně 5 let) v té podobě, v jaké bylo pořízeno. Úřad práce položku MacBook Pro 16“, 512SSD, 16 GB snížil z částky 76 890 Kč na částku 64 080 Kč, což je průměrná cena dle internetové nabídky srovnatelného notebooku Apple MacBook Pro 16 (2021) 512 GB Silver mk1e3cz/A. Žalovaný porovnával funkčnost obou zařízení a dospěl k závěru, že notebook Apple MacBook Pro 16 (2021) 512 GB Silver mk1e3cz/A je funkčně srovnatelný s požadovaným typem notebooku, a tudíž zcela dostačující pro funkčnost požadované zvláštní pomůcky – digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem. Navíc bylo přihlédnuto i k účelu pomůcky, která žalobkyni nebude sloužit k přípravě na budoucí povolání ani k realizaci pracovního uplatnění, neboť je osobou invalidní ve III. stupni invalidity. Namítané zlepšování asistivních funkcí s každou novou řadou MacBooků nelze zohlednit, neboť u srovnatelného zařízení je výkon procesoru Apple M1 Pro (10 jader) podporován velkokapacitní baterií i velkým úložištěm s rychlým zapisováním dat, displej Liquid Retina XDR má rozlišení 3456x2234, kapacita SSD je 512 GB, operační systém macOS. Zařízení pochází z české distribuce, je lokalizováno pro český trh a obsahuje plnou podporu oficiální servisní sítě po dobu 24 měsíců. Pokud si chce žalobkyně zakoupit pomůcku ve vyšší ceně (vyšším „standardu“), tak samozřejmě může, avšak částka, která je poskytnuta ve formě příspěvku, se musí odvíjet od ceny pomůcky v základním provedení, která navíc splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti. Pokud tedy na trhu existují pomůcky v nižších cenových relacích, které jsou z hlediska účelu srovnatelné se zmiňovanou zvláštní pomůckou, a neexistuje důvod, pro který by je žalobkyně nemohla používat, stanoví se výše příspěvku z ceny těchto pomůcek. Vždy se jedná o příspěvek na pomůcku, nejde o proplacení ceny zvolené pomůcky, a je nutné myslet i na řádné nakládání s veřejnými prostředky.
4. Krajský soud rozsudkem ze dne 29. 2. 2024 č. j. 19 Ad 21/2023-26 žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2023 č. j. MPSV-2023/122383-923 zrušil a věc vrátil

žalovanému k dalšímu řízení. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30. 7. 2024 č. j. 1 Ads 108/2024-31 citovaný rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 2. 2024 č. j. 19 Ad 21/2023-26 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud učinil závěr, že názor krajského soudu o povinnosti žalovaného přiznat žalobkyni příspěvek ve výši 81 230 Kč na nákup zařízení MacBook Pro A neobstojí. Odkázal na ust. § 9 odst. 10 věty první zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, a uvedl, že soud navzdory ustanovení zákona, které nepřipouští jiný výklad, založil nárok na příspěvek pouze na vhodnosti zařízení pro žalobkyni. Dle NSS úvaha soudu se tak zásadním způsobem minula s předmětem řízení, jímž bylo srovnání funkčnosti a cen zařízení MacBook Pro A P, které žalovaný provedl vyčerpávajícím způsobem na straně 5 žalobou napadeného rozhodnutí a krajskému soudu vytkl, že neposoudil vcelku všechny popsány podmínky nároku na příspěvek, protože se nezabýval nejmenší ekonomickou náročností zvláštní pomůcky.

5. Krajský soud opětovně přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v souladu s ust. § 75 odst. 1 a odst. 2 s.ř.s. v mezích žalobních bodů, včetně řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí a žalobu vyhodnotil jako nedůvodnou. V souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání.
6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 21. 11. 2022 si žalobkyně u úřadu práce podala žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení digitálního čtecího přístroje a zároveň doložila jak příjmy její, tak společně posuzovaných osob za rozhodné období, tj. 3. čtvrtletí 2022, a žádost o snížení spoluúčasti z důvodu nedostatku finančních prostředků. Následně úřad práce požádal o posouzení zdravotního stavu žalobkyně OSSZ Ostrava a řízení usnesením přerušil. Dne 23. 1. 2023 posoudila zdravotní stav žalobkyně posudková lékařka OSSZ MUDr. K., která při posouzení vycházela ze zdravotní dokumentace ošetřující lékařky MUDr. P. a jejího nálezu ze dne 7. 12. 2022 a ze spisové dokumentace OSSZ. V posouzeném zhodnocení MUDr. K. uvedla, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je praktická slepota, nystagmus, strabismus, mikrophthalmus, seclusio pupillae, synechie a aphakia. Jde o těžké zrakové postižení uvedené v části I bodě 2 písm. b) přílohy k citovanému zákonu, tj. praktická nevidomost obou očí, zraková ostrost s optimální korekcí v intervalu 1/60 (0,02) – světlocit s jistou projekcí nebo omezení zorného pole do 5-10 stupňů od bodu fixace, bez omezení zrakové ostrosti, nejde o zdravotní stav uvedený v části II téže přílohy. Posudková lékařka OSSZ v závěru konstatovala, že jde ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 a 4 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením o osobu se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedený v příloze tohoto zákona a její zdravotní stav nevylučuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku. Jde o těžké zrakové postižení uvedené v části I bodě 2 písm. b) přílohy k citovanému zákonu, nejde o zdravotní stav uvedený v části II téže přílohy. Tento zdravotní stav byl ode dne 2. 11. 2022 trvale.
7. Dne 14. 2. 2023 žalobkyně doložila vyjádření TyfloCentra Ostrava, o. p. s. z téhož dne k žádosti o příspěvek na zakoupení náročné kompenzační pomůcky pro těžce zrakově postiženou a cenovou nabídku společnosti ACE Design s. r. o., Brno, ze dne 8. 2. 2023 na digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem Apple Mac Book Pro 16“, 512 SSD, 16 GB včetně doplňků (skener, OCR program) v celkové pořizovací ceně 81 230 Kč. TyfloCentrum Ostrava, o. p. s. 14. 2. 2023

- doporučujeme, aby ÚP poskytl těžce zrakově postižené příspěvek na zvláštní pomůcku dle vyhlášky MPSV č. 388/2011 Sb. digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem (přenosná verze) typu ACE DZ-MacBookPro cena 81 230 Kč, dodavatel ACE Design s. r. o. Brno. Uvedený typ kompenzační pomůcky není hrazen zdravotní pojišťovnou.
- V odůvodnění uvádí, že p. K. se na ně obrátila s žádostí o sestavení a doporučení vhodného digitálního čtecího přístroje pro nevidomé s hlasovým výstupem. V současné pomůcce paní K. pracuje s odečítačem obrazovky VoiceOver, který je součástí všech produktů firmy Apple. Žadatelka je na tento typ odečítače obrazovky zvyklá a využívá jej i ve své multifunkční elektronické komunikační pomůcce typu iPhone. Proto se společně shodli na požadovaném novém typu pomůcky, jejíž nezbytnou součástí bude právě odečítač obrazovky VoiceOver.
- Výhodou pomůcek firmy Apple je možnost si zapnout také funkci zvětšení dle individuálních potřeb žadatele. Může tak pracovat jak se zvětšením zobrazovaného textu, tak si tento text může nechat číst odečítačem obrazovky. Vzhledem, k tomu, že paní K. má ještě zbytek zraku, který využívá, je pro ni pomůcka tohoto typu vhodná a usnadní jí získávání potřebných informací a umožní jí tak odstraňovat informační bariéry, které osobám s těžkým zrakovým postižením vznikají.
- Při rozhovoru s žadatelkou jsme podrobně rozebírali využitelnost požadované pomůcky. Žadatelka sdělila, že pomůcku bude využívat ve svém osobním životě, a to k práci s e-maily, jejichž prostřednictvím získává důležité informace, zprávy od rodiny, od přátel nebo také dopravní informace a měsíčník Kontakt, které rozesílá svým uživatelům TyfloCentrum Ostrava. Dále ke stahování knih z Knihovny digitálních dokumentů a jejich následnému čtení. Prostřednictvím internetových prohlížečů si bude vyhledávat potřebné informace, číst novinové články na webových portálech, sledovat novinky atd. Chce využívat rovněž internetové bankovníctví a aplikace umožňující komunikaci přes internet jako je Skype, Teams a jiné. Dále ji požadovaná pomůcka pomůže při kontrole domácích úkolů svých dětí, které ještě navštěvují základní školu. Může jim tak také pomoci při vyhledávání informací potřebných ke studiu.
- V současné době je již stávající pomůcka paní K. hardwarově i softwarově zastaralá a není možné ji aktualizovat na nejnovější verzi operačního systému typického pro produkty firmy Apple. Tím, že se pomůcka nedá aktualizovat, může dojít k tomu, že některé aplikace, které žadatelka využívá, již nebude možné používat. Z ekonomického hlediska je nerentabilní upgradování stávající pomůcky.
- Nová požadovaná pomůcka je sestavena tak, aby paní K. co nejlépe vyhovovala a zůstala funkční po dobu minimálně 5 let. Z tohoto důvodu je třeba, aby pomůcka byla vybavena co nejvýkonnějším počítačem, který je nezbytným základem této náročné kompenzační pomůcky.
- Digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem má jako kompenzační pomůcka uplatnění všude tam, kde se musí pohotově pracovat s informacemi. Pomůcka umožňuje jednoduchým způsobem zapisovat informace, zpracovávat texty, zaznamenávat a vyhledávat telefonní čísla, umožňuje práci s internetovým bankovníctvím atd.
- Domníváme se, že pomůcka, kterou si žadatelka vybrala, je pro ni vhodná a zvládne její užívání.

- Požadovaná pomůcka výrazně povede paní K. k větší samostatnosti a její integraci do společnosti.

Nabídka kompenzační pomůcky pro zrakově postižené č. 301122 8. 2. 2023 ACE Design Notebook AppleMacBook Pro 16“, 512 SSD, 16 GB 76 890 Kč + doplňky Skener Canon LIDE 400 - 2 590 Kč + OCR program FineReader pro MAC – předplatné na rok 1 750 Kč. Celkem 81 230 Kč. K tomu je propiskou napsán výpočet: „uznané Ná 68 420 Kč, 10 % spoluúčast 6 842 Kč, sníženo na 5 000 Kč (4,93 nás ŽM) příspěvek 63 420 Kč. Uzané Ná 64 080 (viz srovn. cen. nabídky ze dne 10. 3. 2023).“

8. Součástí správního spisu je dále záznam z telefonického hovoru s žalobkyní ze dne 14. 2. 2023, během něhož se žalobkyně vyjádřila k účelu využití pomůcky. Žalobkyně uvedla, že si vybrala pomůcku v provedení ozvučený dotykový mobilní telefon Apple iPhone 13, 18 GB, kterou si vyzkoušela a plně jí vyhovuje. Dále si vybrala pomůcku v provedení digitální čtecí přístroj Apple MacBook Pro 16“, kterou si vyzkoušela a plně jí vyhovuje.

Paní K. se vyjádřila k účelu využití požadované zvláštní pomůcky Apple iPhone 13, 128 GB:

- Komunikace s rodinou a přáteli,
- Komunikace s úřady,
- Psaní a čtení SMS zpráv,
- Přivolání pomoci v případě potřeby,
- Práce s e-maily,
- Vyhledávání informací na internetu,
- Využívání sociálních sítí.

Současnou komunikační pomůcku již nemůže používat, a to z důvodu nefunkčního hardwaru.

K účelu pomůcky Apple MacBook Pro 16“:

- Vyhledávání informací na internetu,
- Práce s e-maily,
- Komunikace s rodinou, přáteli a úřady,
- Stahování knih z elektronické knihovny,
- Čtení článků, časopisů, knih,
- Čtení zpráv,
- Práce s internetovým bankovníctvím,
- Využívání sociálních sítí,
- Komunikace se školou, kterou navštěvují děti.

Současnou pomůcku nelze aktualizovat na nejnovější verzi operačního systému.

Některé aplikace nepracují standardně.

9. Ve spise je rovněž printscreen internetových stránek Heureka – Srovnatelná cenová nabídka - Apple MacBook Pro 16 (2021) 512 GB Silver mk1e3cz/A 10. 3. 2023 Heureka – vývoj ceny – minimální cena 55 990 Kč, průměrná cena 64 080 Kč.
10. Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Ostravě rozhodnutím ze dne 30. 3. 2023 č. j. 308346/23/OT přiznal žalobkyni příspěvek na zvláštní pomůcku – digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem ve výši 63 420 Kč. Při hodnocení nároku na příspěvek dle § 9 odst. 1, odst. 4 a odst. 10 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů uvedl, že vycházel

z hlavního účelu zařízení a za plně dostačující považuje zařízení Apple MacBook Pro 16 (2021) 512GB Silver mk1e3cz/A. Správní orgán zjistil cenu v místě a čase obvyklou prostřednictvím internetových stránek a dospěl k závěru, že toto zařízení lze zakoupit za průměrnou cenu 64 080 Kč (srovnatelná cenová nabídka založena ve spisu). § 9 odst. 5 písm. b) – účel využití pomůcky Správní orgán při stanovení výše příspěvku zohlednil levnější variantu pomůcky, která však z hlediska účelu žadatelce plně vyhovuje. Může si zakoupit pomůcku ve vyšší ceně (vyšším „standardu“), výše příspěvku je však stanovena s ohledem na cenu pomůcky v jejím základním provedení. § 10 odst. 1 a 2 – spoluúčast Při určení výše příspěvku vycházel z doložené cenové nabídky dodavatele ACE Design s. r. o., včetně rozpisu komponent. Do uznaných nákladů na pomůcku zahrnul náklady za zařízení Apple MacBook Pro 16 (2021) 512 GB Silver mk1e3cz/A ve výši 64 080 Kč (základní provedení pomůcky), skener Canon LIDE 400 ve výši 2 590 Kč a OCR program FineReader pro MAC ve výši 1 750 Kč. S přihlédnutím k míře využívání pomůcky, k výši příjmu žadatelky a výši příjmu společně posuzovaných osob byla 10% spoluúčast ve výši 6 842 Kč snížena na spoluúčast ve výši 5 000 Kč. Výše příspěvku na zvláštní pomůcku tedy činí 63 420 Kč.

11. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 7. 6. 2023 č. j. MPSV-2023/122383-923 tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný odkazem na ust. § 9 odst. 10 učinil závěr, že nejmenší ekonomická náročnost představuje přihlédnutí k nabídkám jiných výrobců nebo dodavatelů pomůcky stejné nebo pomůcky s obdobnými funkcemi, která osobě se zdravotním postižením vyhovuje, tedy ze zdravotního hlediska neexistují zásadní překážky pro její používání, a zároveň osobě napomáhá zmírnit sociální důsledky jejího zdravotního postižení a podporuje její sociální začleňování. ...je zřejmé, že odvolatelka nepotřebuje požadovanou pomůcku k přípravě na budoucí povolání ani k realizaci pracovního uplatnění. Odvolací správní orgán porovnával funkčnost obou zařízení a dospěl k závěru, že notebook Apple Mac Book Pro 16 (2021) 512 GB Silver mk1e3cz/A je funkčně srovnatelný s požadovaným typem notebooku, a tudíž zcela dostačující pro funkčnost požadované zvláštní pomůcky – digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem. Namítané zlepšování asistivních funkcí s každou novou řadou MacBooků nelze zohlednit, neboť u srovnatelného zařízení je výkon procesoru Apple M1 pro (10 jader) podporován velkokapacitní baterií i velkým úložištěm s rychlým zapisováním dat, displej Liquid Retina XDR má rozlišení 3456x2234, kapacita SSD je 512 GB, operační systém macOS. Zařízení pochází z české distribuce, je lokalizováno pro český trh a obsahuje plnou podporu oficiální servisní sítě po dobu 24 měsíců. Námitka, že MacBook Pro z roku 2021 již není běžně k dostání a jedná se pouze o doprodeje, není opodstatněná, neboť dle internetových stránek je běžně v prodeji a nikde není uvedeno, že se jedná o doprodej. K námitce žalobkyně, že je důležité, aby zařízení bylo po dobu 5 let plně funkční a šel stále aktualizovat vnitřní operační systém, k tomu žalovaný uvedl, že ani u nejnovější řady finančně náročné pomůcky není zaručena její požadovaná životnost a funkčnost. Záruční lhůty se vztahují na veškerou zakoupenou IT techniku, tedy i jinde než u dodavatele zvláštních pomůcek. Dle zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením jsou pravidla pro poskytnutí příspěvku na pomůcku pevně dána, tj musí se jednat o pomůcku v základním provedení, a nepřihlíží se k případným změnám zařízení (upgradu) v budoucnosti. K výhradě na stanovení spoluúčasti, kdy úřad práce snížil spoluúčast o 1 500 Kč, a určil spoluúčast ve výši 5 000 Kč na pomůcku, která žalobkyni svou povahou dle jejího názoru plně nevyhovuje, žalovaný

vedl, že jak již výše v textu uvedl, jestliže osoba nemá dostatek finančních prostředků ke spoluúčasti, správní orgán s přihlédnutím k míře využívání zvláštní pomůcky, k příjmům osoby a osob s ní společně posuzovaných určí nižší výši spoluúčasti, minimálně však 1 000 Kč. Příjmy žalobkyně a s ní společně posuzovaných osob činí 3,7násobek životního minima podle zákona o životním a existenčním minimu. S ohledem na celkové sociální a majetkové poměry žalobkyně a s ní společně posuzovaných osob bylo její žádosti o snížení spoluúčasti vyhověno na částku 5 000 Kč, což je v souladu s ustanovením § 10 odst. 4 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.

12. Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, 1) Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze tohoto zákona, a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.
13. Podle ust. § 9 odst. 10 téhož zákona příspěvek se poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení, které osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti. Tato podmínka se nevyžaduje, je-li příspěvek na zvláštní pomůcku poskytován na pořízení motorového vozidla nebo je-li oprávněnou osobou dítě⁶). Příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení svislé zdvihací plošiny nebo šikmé zvedací plošiny se poskytne, jen jestliže odstranění bariéry nelze dosáhnout prostřednictvím schodolezu. Jde-li o poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení svislé zdvihací plošiny, šikmé zvedací plošiny, schodišťové sedačky nebo stropního zvedacího systému, je osoba povinna pro účely posouzení splnění podmínky uvedené ve větě první předložit na výzvu krajské pobočky Úřadu práce alespoň 2 návrhy řešení odstranění bariéry, včetně ceny.
14. Podle ust. § 10 odst. 4 citovaného zákona, jestliže osoba nemá dostatek finančních prostředků ke spoluúčasti podle odstavce 3, krajská pobočka Úřadu práce s přihlédnutím k míře využívání zvláštní pomůcky, k příjmu osoby a příjmu osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu⁹) určí nižší výši spoluúčasti, minimálně však 1 000 Kč.
15. Z výše citovaného § 9 odst. 10 zákona č. 329/2011 Sb., plynou kritéria, jimiž se musí správní orgány při stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku řídit. Příspěvek lze poskytnout jen na pomůcku v základním provedení (kritérium 1), které žadateli o příspěvek plně vyhovuje vzhledem k jeho zdravotnímu postižení (kritérium 2) a které splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti (kritérium 3). První kritérium znamená, že příspěvek se poskytuje jen na pomůcku jako takovou, tedy bez nadstandardního vybavení či vlastností. Z druhého kritéria plyne požadavek, aby základní provedení zvláštní pomůcky plně vyhovovalo zdravotně postižené osobě, tedy aby s ohledem na své zdravotní postižení ji byla schopna řádně užívat k účelu, k němuž slouží. Z § 9 odst. 5 písm. b) zákona č. 329/2011 Sb., plyne, že podmínkou pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku je, aby pomůcka byla použitelná ke konkrétnímu účelu, která umožní žadateli sebeobsluhu, realizaci pracovního uplatnění, přípravu na budoucí povolání, získávání informací, vzdělávání anebo styk s okolím. Zákon současně ukládá správním orgánům povinnost přihlížet k ekonomické náročnosti pomůcky (kritérium 3).

To znamená, že se výše příspěvku stanoví na základě nejnižší tržní nabídky. Nelze tedy vycházet pouze z ceny uvedené, resp. doložené žadatelem, nýbrž správní orgán musí ověřit, zda je možné pomůcku pořídit i za nižší cenu. Dle názoru soudu správní orgány obou stupňů se těmito kritérii přezkoumatelným způsobem zabývaly, žalovaný v napadeném rozhodnutí na str. 4 – 5. Vycházely ze zjištění, že žalobkyně je držitelkou průkazu osoby se zdravotním postižením označeného symbolem „ZTP/P“. U žalobkyně se jedná o zvlášť těžké funkční postižení orientace a úplné postižení orientace s potřebou průvodce. Zároveň je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II., kdy pečující osoba je mimo jiné nápomocná ve zvládání základní životní potřeby orientace a komunikace. Současně vycházel ze zjištění, že žalobkyně nikde nepracuje ani se studiem nepřipravuje na budoucí povolání. Pobírá invalidní důchod III. stupně. Soud souhlasí s žalovaným, že z uvedeného je tedy zřejmé, že žalobkyně nepotřebuje požadovanou pomůcku k přípravě na budoucí povolání ani k realizaci pracovního uplatnění. Správní orgán při stanovení výše příspěvku vycházel z doložené cenové nabídky dodavatele ACE Design s.r.o. Brno ze dne 8. 2. 2023 v celkové pořizovací ceně 81 230 Kč včetně podrobného rozpisu komponent s uvedením jejich ceny. Do uznaných nákladů správní orgány na požadovanou pomůcku zahrnuly průměrné náklady na zařízení Apple MacBook Pro 16 (2021) 512 GB Silver mk1E3cz/amk1e3cz/A ve výši 64 080 Kč, scanner Cannon LIDE 400 ve výši 2 590 Kč a OCR program Fine Reader Pro Mac ve výši 1 750 Kč, cena pomůcky v základním provedení tak činí 68 420 Kč. S přihlédnutím k míře využívání zvláštní pomůcky a k příjmu žalobkyně a osob s ní společně posuzovaných, snížil spoluúčast z 10 % ve výši 6 842 Kč na částku 5 000 Kč a rozhodl o výši příspěvku na uvedenou pomůcku 63 420 Kč. Co se týká položky MacBook Pro 16, 512 SSD, 16 GB, vycházely správní orgány z průměrné ceny dle internetové nabídky srovnatelného notebooku Apple MacBook Pro 16 (2021) 512 GBS Silver mk1E3cz/a, přičemž vytištěné informace z internetových stránek jsou součástí spisové dokumentace správního orgánu I. stupně. Jedná se o webové stránky www.zbozi.zive.cz, Heureka.cz, který je cenovým srovnávačem tisíců různých produktů. Tedy prostřednictvím internetových stránek správní orgán zjistil cenu v místě a čase obvyklou a dospěl k závěru, že uvedené zařízení lze zakoupit za průměrnou cenu 64 080 Kč. Námitka žalobkyně, že není známo, z jakých konkrétních internetových stránek správní orgán vycházel, není důvodná. Přisvědčit nelze ani námitce žalobkyně, že MacBook Pro z roku 2021 již není běžně k dostání, neboť dle internetových stránek doložených ve spise, je běžně v prodeji a z podkladů nevyplývá, že by se jednalo o doprodej. Soud souhlasí s žalovaným, že nelze zohlednit žalobkyní namítané zlepšování asistivních funkcí s každou novou řadou MacBooku, neboť u srovnatelného zařízení je výkon procesoru Apple M1 Pro (10 jader) podporován velkokapacitní baterií i velkým úložištěm s rychlým zapisováním dat, displej Liquid Retina XDR má rozlišení 3456 x 2234, kapacita SSD je 512 GB, operační systém macOS. Soud rovněž sdílí názor žalovaného, že firma Apple sice poskytuje svým produktům podporu 6 let, ovšem to neznámá, že by zařízení či tento typ pomůcky byl po uvedení době nefunkční. Aktualizace a upgrady, které v průběhu podpory probíhají, označují novou verzi programu, hardwarového produktu, software apod., jedná se tedy o vylepšení stávajícího zařízení, z čehož plyne, že zařízení – pomůcka by mělo být plně funkční několik let, tedy minimálně 5 let v té podobě, v jaké bylo pořízeno.

16. Vzhledem k výše uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
17. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením nad rámec běžné úřední činnosti žádné další náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30. 9. 2024

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně